1835 No. 52.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 30 JUNIJ.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden.

In overweging genomen hebbende, dat niet alle zoodanige Ingezetenen, welke bevoegd zijn het stemregt uitteoefenen, of als kiezers alhier te worden benoemd, op de lijsten voorkomen, welke daarvan in het jaar 1833, bij de stemgeregtigden zijn rondgebragt en ter Secretarij ter visie hebben gelegen; — en willende, ter rectificatie van gezegde lijsten, aan een ieder die vermeenen mogt daarvan te onregte te zijn afgelaten, als mede aan hen die daarna of nu de bevoegdheid zouden hebben verkregen of nu hebben, de gelegenheid geven om op één of beide lijsten te worden geplaatst, hebben goedgevonden de voorschrevene lijsten, zoo van bevoegden tot het stemregt als tot het kiezerschap, eenige dagen, ter inzage van de belanghebbenden te leggen ter Secretarij dezer Stad en wel van heden af tot en met den 15 Julij e. k.; en worden, dien ten gevolge, allen, die in de vereischte termen vallen, opgeroepen om zich deze gelegenheid ten nutte te maken en daardoor tevens te bevorderen dat in de bedoelde lijsten de noodige veranderingen, bijvoegingen of verbeteringen worden gemaakt.

En, ten einde hierin nog geregelder te werk te gaan en daartoe des te gemakkelijker gelegenheid te geven, worden de Bewoners van Lett. A, B, C, D en E, speciaal opgeroepen op *Dingsdag* den 30 *Junij e. k.*, die, van Lett. F, G, H, I en K, op *Woensdag* den 1 *Julij* en de Bewoners der buitenwijken L, M, N, O en P, op *Donderdag* den 2 *Julij e. k.*, telkens des voormiddags van *negen* tot *twaalf uren* ter Secretarij dezer Stad, om alsdan van het een en ander aangifte te doen of, zoo noodig, inlichtingen ten dezen te komen vragen, waartoe eindelijk ook nog op *Woensdag* den 15 *Julij* daarna gelegenheid zal zijn voor een ieder die aan deze eerste oproepingen niet heeft kunnen voldoen.

Burgemeester en Wethouders waarschuwen de belanghebbenden deze gelegenheid niet verzuimen en alzoo klagten te voorkomen, die zij daarna aan zich zelve zouden te wijten hebben.

Op dat evenwel niemand onkundig blijve van hetgeen hierbij in acht moet worden genomen en een ieder moge weten wat *bevoegdheid* tot het stem en kiesregt geeft, zoo wordt, bij deze, herinnerd aan onderstaande Artikelen van het Stedelijk Reglement en worden mitsdien de belanghebbenden daarbij inzonderheid indachtig gemaakt op het bepaalde bij art. 4 omtrent de bevoegdheid der Ingezetenen alhier, verkregen door het betalen van de bedoelde belastingen wegens goederen elders dan hier gelegen, en bij art. 8, der Moeders-Weduwen, welke verlangen zouden dat de uitoefening geschiede door dengenen van hunne Zoons wien zij daartoe zouden verkiezen, mits voldoende aan de vereischten bij art. 9 bepaald; luidende alle de Artikelen, waarop men in het gemeen dient te letten, als volgt:

Art. 2. „Voor stemgeregtigden worden gehouden zij, die ten minste gedurende het laatstverloopene jaar ingezeten der stad, of van derzelver grondgebied geweest, en nog werkelijk op het oogenblik zelve ingezetenen daarvan zijnde, den ouderdom van 23 jaren hebben vervuld. — Jaarlijks in de Verponding en verdere beschrevene Rijksmiddelen, buiten het Patentregt, betalen niet beneden de *twintig* guldens, aan de wettelijke verpligtingen aangaande de Nationale Militie, naar aanleiding der grondwet op hun gelegd, tot op het oogenblik toe hebben voldaan, en niet vallen in de termen van uitsluiting, bij het volgende Artikel bepaald."

Art. 3. „Van de uitoefening van het stemregt zijn uitgesloten zij, die in dienst zijn, of pensioen genieten van eenige vreemde Mogendheid, buiten autorisatie des Konings; die zich in staat van geregtelijke interdictie bevinden, als mede die, aan welken geregtelijk een raadsman is toegevoegd; die in staat van faillissement zijn; die cessie van hunne goederen gedaan hebben; die een crimineel vonnis hebben ondergaan, door geene nadere uitspraak of beslissing krachteloos gemaakt; die ten tijde van de stemopneming nog in staat van criminele beschuldiging zijn."

A. 4. „In de beoordeeling der al of niet bevoegdheid tot uitoefening van het stemregt, naar gelang der betaald wordende jaarlijksche som in de bovengemelde belastingen, zal alleen in aanmerking worden genomen het montant, waarop men in die belastingen is aangeslagen, onverschillig, of de goederen in de Stad zelve, of elders binnen het Rijk gelegen zijn, en of de daarvoor te betalene belasting al, of niet, in eene andere gemeente wordt voldaan, zullende echter diegene, welke derzelver belastings-betaling in eene andere gemeente ten dezen zullen willen doen gelden, verpligt zijn om daar van vooraf aan het Stedelijk Bestuur kennis te geven, en, des gevorderd, aan dat Bestuur de bewijzen van die betaling te vertoonen."

Art. 5. „De belasting wegens panden, in compagnieschap bezeten, opgebragt wordende, zal aan ieder eigenaar voor zijn aandeel worden toegerekend, mits de personen, welke daaruit hunne stemgeregtigdheid, of bevoegdheid tot het Kiezerschap zouden willen ontleenen, werkelijk als mede-eigenaars van zoodanige panden op de registers der ontvangers van de directe belastingen bekend staan."

Art. 6. „Wat aangaat het bedrag van belastingen wegens verhuurd wordende huizen, of andere eigendommen, waarvoor de eigenaars zijn aangeslagen, doch door de huurders aan hun restitutie geschiedt, zal dit bedrag onder den opbrengst der eigenaren blijven, als alleen daarvoor bij de Ontvangers bekend staande."

Art. 7. „Zij welke gehuwd zijn, hetzij in gemeenschap van goederen, of daar buiten, met vrouwen, die de bepaalde somme in de bovengemelde belastingen opbrengen, zullen, ofschoon ter zake van hunnen eigen aanslag niet bevoegd, niet te min ter uitoefening van het stemregt worden toegelaten, wanneer zij de overige vereischten in zich vereenigen; zoo als ook de vader van een minderjarig kind, hetwelk de bepaalde somme in de belastingen opbrengt, wanneer hij uit eigen aanslag niet reeds tot het stemregt mogt bevoegd zijn, tot de uitoefening van hetzelve zal toegelaten worden, indien hij de overige vereischten bezit, hetgeen evenzeer het geval zal zijn ten opzigte van een meerderjarigen zoon, of eenen der meerderjarige zoons van eene moeder weduwe, welke zich in gelijk geval bevinden mogt."

Art. 8. „Zoodanige moeders-weduwen, welke verlangen zouden, dat die uitoefening geschiede, zullen verpligt zijn dengenen van derzelver zoons, door wien zij, bij voorkomende gelegenheden, de uitoefening tot wederopzeggings toe zouden begeeren verrigt te hebben, aan het Stedelijk Bestuur kenbaar te maken, om daarvan de noodige aanteekening te kunnen houden tot narigt; terwijl het voorschreven Bestuur de moeders-weduwen, voor zoo verre die aan hetzelve mogten bekend zijn, of door hetzelve ondersteld worden in de termen te dezen te verkeeren, met de vorenstaande bepalingen zal bekend maken."

Art. 9. „Het zal onverschillig zijn, of de opgegevene zoon gehuwd, of ongehuwd is, en al, of niet bij de moeder weduwe inwone, mits hij, den ouderdom van 23 jaren vervuld hebbe, en alle verdere vereischten (dat omtrent de belastings-betaling alleen uitgezonderd) in de stemgeregtigden gevorderd wordende, bezitte, voor zoo verre hij namelijk niet reeds uit eigen hoofde het stemregt uitoefent, daar er door eenen persoon niet meer dan eene stem kan worden uitgebragt."

Art. 10. „De zes voorgaande artikelen zijn ook tot de bevoegdheid, om tot het Kiezerschap te worden benoemd, toepasselijk, behoudens de verdere vereischten der kiezers, volgens de bepalingen van art. 23 van dit Reglement."

Art. 23a. „Niemand kan binnen de stad kiezer zijn, ten zij hij den ouderdom van 25 jaren heeft vervuld, binnen het Rijk of deszelfs Kolonien geboren is, of brieven van naturalisatie bekomen heeft, of wel bij wetduiding voor Nederlander gehouden wordt, binnen de stad stemgeregtigd is, en voor een inboorling der stad, of met eene burger dochter gehuwd zijnde, gedurende de laatste drie jaren, en voor een inboorling van het Rijk of genaturaliseerden, gedurende de laatste zes jaren, stads ingezeten is geweest (zonder dat echter afwezigheid ten gevolge van bedieningen, door of van wege den Koning opgedragen, in deze hinderlijk zal kunnen zijn), en voorts jaarlijks in de verponding en verdere beschrevene Rijksmiddelen, buiten het patentregt, op den voet der stemgeregtigden betaalt eene som van ten minste *vijftig* Guldens."

En op dat zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt waar zulks binnen deze Gemeente te geschieden gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 22 Junij 1835.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PIER ZEPER.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de Kommissie tot het onderzoeken van en beslissen omtrent de redenen van vrijstelling en uitsluiting van de Schutterlijke dienst, voor dit jaar, hare zitting zal houden ten Raadhuize, op Donderdag den 9 Julij 1835, des namiddags te 4 ure, tot onderzoek der redenen van vrijstelling of uitsluiting, die de Lotelingen van het jaar 1810, de nagelootehebbenden van de jaren 1809 tot en met 1801, of eindelijk de Leden der Schutterij, ook na hunne inlijving, mogten hebben voor te dragen.

De belanghebbenden worden gewaarschuwd om alsdan op te komen, vermits zij anders zullen gehouden worden geene redenen tot vrijstelling te hebben en, voor zoo verre zij dienstpligtige nommers getrokken hebbende, niet vallen in de termen van art. 3 der wet van den 11 April 1827, sub lett. *a*, *b*, *c*, *l* en *m* en van art. 4, bij de Schutterij zullen worden ingelijfd, blijvende het hun evenwel vrij om hunne redenen tot vrijstelling in een volgend jaar te doen gelden.

Een ieder wordt herinnerd aan het bepaalde bij art. 12 en 13 van Zijner Majesteits besluit van den 28 Junij 1828 (Staatsblad no. 42) waaromtrent men nadere inlichtingen ter Stads Secretarij kan bekomen en ook daar ter plaatse zullen de belanghebbenden zich tijdig moeten vervoegen ter bekoming van de te dezen gevorderde bewijsstukken, des voormiddags van 10 tot 12 ure.

En op dat zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks binnen deze Gemeente te geschieden gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 27 Junij 1835.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

OOST-INDIE.

BATAVIA, *den 6 Februarij*. Een ontwerp is thans in overweging, het doen graven van een kanaal, hetwelk deszelfs water zal ontvangen uit de rivier Tjiduni, nabij Buitenzorg, en, na eene lengte van ongeveer 8 uren gaans te hebben doorloopen, zich wederom in die rivier storten zal nabij Lenkong.

Dit kanaal zal niet slechts strekken tot bewatering der aangrenzende landen, die daardoor aanmerkelijk in waarde zullen vermeerderen, maar ook voor de binnenlandsche vaart; zullende daardoor eene gemeenschap te water tusschen Buitenzorg en Batavia worden daargesteld, welke belangrijk zal zijn voor den vervoer van 's Gouvernements produkten, en evenzeer van die van partikulieren, welke thans alle langs eenen moeijelijken weg met buffel-karren worden getransporteerd.

Volgens eene naauwkeurige waterpassing zal het verval tusschen het hoogste en laagste punt in dit kanaal zijn 494 voeten, zoo dat dit werk een vrij aanzienlijk getal sluizen en overtonnen zal vereischen.

De onderneming zal partikulier zijn, doch door het Gouvernement worden ondersteund, onder voorwaarde, dat het kanaal, na een bepaald getal jaren, aan den lande zal vervallen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den 16 Junij*. De negenjarige *Joseph Pugliesi*, uit Palermo, is alhier aangekomen, en heeft den 12 dezer in de muzijkzaal proeven van zijn buitengewoon talent in het rekenen uit het hoofd gegeven. Zijne vaardigheid in het oplossen der moeijelijkste mathematische vragen is verwonderlijk. Onder de vele hem gedane opgaven, was ook die: „Hoe veel mijlen bedraagt de afstand eener ster van onze aarde, welker lichtstralen in 10 jaren de aarde bereikt, stellende dat ieder lichtstraal in iedere minuut 40.000 mijlen aflegt?" Ofschoon de uitkomst trillioenen bedroeg, was *Pugliesi* in 5 minuten met de oplossing gereed.

De geboortedag van Koning *Otto*, waarbij hij tevens meerderjarig is geworden, en het bestuur van Griekenland alleen aanvaard heeft, is te Buchareest den 1 Junij plegtig gevierd geworden. Onder het gebulder van het geschut en het gejuich des volks, werd Griekenland's vlag uit het hôtel des generaal-consuls gestoken, en wappert thans weder in Daciens-hoofdstad.

Te Triest liep den 12 Junij het gerucht, dat Koning *Otto* zijn bestuur op den 1 Junij begonnen heeft, met het daarstellen van een nieuw ministerie geheel uit Grieken, en met het bijeenroepen van een nationaal congres.

Uit Belgrado meldt men van den 10 Junij, dat de stad Scutari de schouwplaats van de gruwelijkste daden is geweest. In tijna alle straten hebben de Turken met de inwoners gestreden. Een gedeelte der stad is in vlammen verkeerd. — In Bosnië zijn de bewoners ook nog in opstand. — In Syrië zijn de Drusen in opstand tegen de Egyptenaren, en *Ibrahim* schijnt onmagtig, om hen te bedwingen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 23 Junij*. Het bevestigt zich dat de militaire bezetting alhier zal versterkt worden. Wat hiervan de oorzaak zij, en in hoeverre dit in betrekking staat met de rustverstoring en de voorvallende ongeregeldheden, is voor als nog onbekend.

Van de Poolsche grenzen wordt van den 10 Junij gemeld, dat het aanstaande legerkamp bij Kalisch de algemeene aandacht bijzonder trok. Verscheidene Russische regimenten waren reeds in de nabijheid der verzamelplaats aangekomen, en men meende dat derzelver getal tot 50 of 60,000 man zoude aangroeijen, met inbegrip der Poolsche troepen, die er omtrent het derde deel van zouden uitmaken. Omtrent 20 000 man Pruissen zouden zich daarbij voegen. In andere berigten echter wordt van drie Pruissische divisien gesproken, zoo dat hun getal ligt meer bedragen kan. De voorbereidingen voor de legering en verzorging dezer talrijke manschap waren zeer groot; reeds voor een geruimen tijd had men overeenkomsten omtrent de noodige leverantien getroffen, welke in den beginne nog al met zwarigheden gepaard gingen, uit vreeze van de zijde der aannemers dat zij het noodige niet zouden kunnen leveren; doch daar het kamp eerst in de maand Augustus betrokken wordt waren die bezwaren meerendeels verdwenen, daar men thans ook rekenen mogt op de opbrengst van den oogst dezes jaars. Omtrent het doel der legerschouwing — wordt verder in deze berigten gezegd — worden velerlei meeningen rondgedragen; sommigen zien er eene vijandelijke houding tegen Frankrijk in, anderen houden het voor een middel om de Poolsche natie ontzag in te boezemen, en dezelve voor de neiging tot eenen nieuwen opstand te bewaren; de bezadigde beschouwer echter ziet er slechts het doel in om de wapenbroederschap der Russische en Pruissische legers te onderhouden en te versterken en daardoor nieuwe waarborgen te verkrijgen tegen elke mogelijke verstoring van den Europeschen vrede.

In de Bernsche bladen van den 18den wordt nog geen gewag gemaakt van de op den 17den verwachte terugkomst der vreemde gezanten, hetgeen vermoeden deed dat die terugkomst nog verschoven was.

Uit Weenen schrijft men van den 17den, dat de Keizer het door den dood des vrijheeren *von Radossevich* opengevallen infanterie regiment, aan den aartshertog *Leopold*, oudsten zoon van Z. K. H. den Onderkoning van Italie had verleend. Voorts had er in het personeel van onderscheiden vesting-kommandementen eene verandering plaats gehad. — De Turksche gezant aan het Engelsch hof, *Namik* pacha, had den vorigen dag de reis naar Konstantinopel voortgezet.

ENGELAND.

LONDEN, *den 25 Junij*. Een brief uit Mexico van den 30 Maart ll., voorkomende in de *Kölner Zeitung* zegt onder anderen:

„In Guatimala, provincie St. Salvador, heeft voor eenigen tijd eene vulkanische uitbarsting plaats gehad, waardoor vele dorpen en meer dan 25 000 menschen onder de opgeworpen vulkanische stoffen en lavastroomen bedolven werden. Dit natuurverschijnsel stond vermoedelijk in verband met de aardbeving, welke wij hier in de maand Februarij gevoeld hebben, en die aan den zuidkant in den staat Oaxaca zeer hevig moet geweest zijn."

Uit een alhier openbaar gemaakt officiëel rapport blijkt, dat in den loop des vorigen jaars bijna honderd jonge kinderen in die stad verbrand zijn, ten gevolge van door hunne ouders in kamers waar vuur gestookt werd alleen te zijn gelaten. Het rapport geeft die bijzonderheid aan, dat onder dit getal kinderen het vier vijfde deel tot het vrouwelijk geslacht behoorde, hetgeen zich verklaren laat door het onderscheiden der kleeding, als bij het laatste voor het bereiken en den voortgang van de vlammen veel geschikter zijnde.

De *Times* geeft eenen brief uit Konstantinopel van 26 Mei, volgens welken de Porte steeds groote zwarigheden maakt tegen het ontwerp der Engelschen om eene stoomvaart op den Euphraat daar te stellen, en nog steeds weigert aan *Mehemed-ali* vergunning te geven om die onderneming te begunstigen. Het gevolg daarvan was geweest, dat de kolonel *Chesney*, welke aan het hoofd der onderneming uit Engeland

vertrokken was, bij zijne aankomst te Souradie in Syrie, moeijelijkheden ondervonden had, en waarschijnlijk niet aldaar zou zijn toegelaten, ware hij niet door een Britsch oorlogsvaartuig vergezeld geweest, hetwelk zijne landing beschermd had. Men had hem echter niet vergund de kust te verlaten en hem belet de reis naar Antiochie voort te zetten, zoodat hij thans een klein leger aan den mond van den Orontes opgeslagen had, en aldaar alles in gereedheid bragt om later met eene stoomboot die rivier tot Antiochie op te varen, zoodra de moeijelijkheden daartegen uit den weg geruimd zouden zijn. Te dien einde was het gemelde oorlogsvaartuig met een berigt van het gebeurde naar Malta vertrokken, hopende de kolonel dat de Britsche regering maatregelen zou nemen om *Mehemed*-ali te noodzaken tot het gestand doen aan zijne vroegere belofte, om de onderneming met al zijn vermogen te ondersteunen.

De Engelsche nieuwsbladen gewagen van eene dreigende, doch moedig bedwongen muiterij op zee. Het dezer dagen te Londen terug gekomen barkschip *Manly*, kapt. *John Davies*, was in het vorige jaar ter walvischvangst in de Zuid-zee vertrokken, doch werd genoodzaakt te Buenos-Ayres binnen te loopen, uitnoofde van het tot opstand overslaan van het scheepsvolk, dat, vermits de kapitein hun niet zoo veel sterken drank wilde verleenen als zij eischten, het voornemen opvatte om den kapitein over boord te werpen en met het schip ter zeeroof te varen. Hiervan kennis bekomen hebbende, en alle aangewende pogingen om zijn volk tot pligtbezef terug te voeren vruchteloos zijnde, besloot de kapitein, liever dan voor geweld te zwichten, zijne manschap door eene stoute daad tot inkeer te doen komen of zelfs het uiterste te bestaan. Tot dat einde bragt hij met behulp van een paar hem getrouw gebleven officieren heimelijk verscheiden vaten buskruid in zijne kamer. Toen nu het muitende volk naar beneden kwam om hem te binden en over boord te werpen, hield hij een gespannen pistool in eene der kruidvaten en een ander op de borst van den voornaamsten belhamel gerigt, deed, onder bedreiging van bij het minste verzet de brand in het kruid te zullen schieten en het schip in de lucht te doen vliegen, het meerendeel der wederspannigen ter boeijen slaan en order in het schip brengen, zeilde met de overigen naar Buenos-Ayres en leverde de muitelingen aan de regtbank over.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 23 *Junij*. Het hof der pairs heeft heden weder eene zitting gehouden, waarbij 46 beschuldigden tegenwoordig waren. Naar mate het getal der aanwezige beschuldigden vermeerdert, schijnt ook het onder hen heerschende rumoer toe te nemen. Heden althans ging het weder vrij woelig toe, en de president was herhaaldelijk genoodzaakt, de municipale garden te bevelen, de beschuldigden tot zwijgen te brengen, die, hoewel verklarende, bij afwezigheid hunner verdedigers geen deel aan de debatten te zullen nemen, echter gedurig de getuigen in de rede vielen, om vooral den ambtenaren van het openbaar ministerie eenige onaardigheid toe te duwen. Vele der gehoorde getuigen weken in hunne huidige verklaring grootelijks af van hunne vroegere depositien voor den regter ter instructie, welke depositien meestal meer nadeelig voor de beschuldigden waren. Om de oorzaak dezer afwijking gevraagd zijnde, antwoordden zij dat zij door geweld en mishandelingen tot het afleggen hunner vroegere getuigenis waren genoodzaakt. Bij het vertrek der brieven was de zitting nog niet afgeloopen.

Men houdt zich ijverig bezig met den, door het gouvernement geautoriseerden, krijgstogt naar Spanje. De aanwervingen zijn echter niet talrijk. Gisteren hebben zich 29 officieren bij het ministerie van oorlog aangemeld, doch is hunne aanvrage er niet ontvangen, maar aan den groot-zegelbewaarder ingediend.

Volgens zekere lieden zoude de generaal *Desmichels* het opperbevel aanvaarden, eene zaak, over welke het Fransche gouvernement zich niet openbaar te bemoeijen hebbe, en die door den Spaanschen gezant te Parijs wordt bezorgd. Onder de zich aangemeld hebbende officieren van naam, telt men den kolonel *Gallois*, die met zoo veel roem aan den Poolschen krijg heeft deel genomen.

De Oostenrijksche gezant blijft tegen het door Frankrijk in hetgeen voorvalt genomen wordende aandeel op eene krachtvolle wijze protesteren, hetwelk voor niet weinig moet gerekend worden in de vertragingen en de soort van gedwongen bereidwilligheid, welke het Fransche gouvernement tot het bevorderen der aanwervingen aan den dag legt.

De *Office Correspondance* berigt het volgende:

Van Bilbao is geene tijding sedert die van den 18den ontvangen. Het vuur der Carlisten hield aan; eenige bommen hadden aan de gebouwen groote schade toegebragt; het garnizoen verdedigde zich dapper.

Nopens *Zumala-Carreguy's* verwonding weet men ook niets naders. Het schijnt intusschen zeker te zijn dat hem zijne regterdij zal moeten worden afgezet.

Op de andere punten hebben gevechten plaats gehad, waarin de troepen der Koningin geslagen zijn geworden. De vestingen Lumbier, Tafalla en Puente-de-la-Reyna worden door de Carlisten belegerd, die een gestadig vuur onderhouden en alle gemeenschap afsnijden.

De carlisten zijn zoo volkomen meester van de landstreek, dat zij te Aranache, in het dal van Amescoa, eene groote fabrijk van wapenen en ammunitien hebben opgerigt, in welke 300 werklieden dagelijks arbeiden.

Tot overmaat van slechte tijdingen berigt de *Phâre de Bayonne*, dat veertien honderd christino krijgsgevangenen gevraagd hebben onder de vanen van don *Carlos* te dienen; dat de Pretendent een decreet heeft uitgevaardigd om hen te magtigen de wapenen op te vatten, en zij in twee bataillons zijn georganiseerd.

Het bedroevendste bij dit alles is, dat men met opzigt tot de stelling, in welke zich *Valdez* bevindt, en ten aanzien zijner bewegingen, in volslagene onwetendheid verkeert; algemeen geloofd men dat Bilbao het niet lang meer zal kunnen uithouden.

Wij ontvangen langs buitengewonen weg eenen brief van St. Jean de Luz, van den 19 dezer, dus luidende:

„ De sloep van den kommandant der *Sapho* is in onze haven aangekomen. Zij had twee officieren aan boord; men zegt, dat zij, in den jl. nacht te Passage aangekomen, depêches heeft overgevoerd. Deze sloep heeft het volgende gewigtige nieuws medegebragt:

„ Het is stellig zeker dat *Zumala-Carreguy* voor Bilbao, bij eenen door de troepen der Koningin den 17den gedanen uitval zwaar gewond is geworden aan zijne regter dij. Op het oogenblik van het vertrek der sloep was men bezig den toestel tot de afzetting van het been in gereedheid te brengen. Na deze gebeurtenis heeft *Eraso* het opperbevel der carlistische armee op zich genomen.

„ *Zumala-Carreguy* was naar Bergara vervoerd."

Den 18den hebben alle de Carlisten van Irun bevel ontvangen om zich bij het leger te vervoegen; ook zijn de nieuw geligte manschappen verpligt geworden derwaarts op te trekken.

„ De stoomboot *Reyna Gobernadora* is nog niet terug; zij bevond zich den 17den te Olabiagua. De beide rivier-oevers waren door de Insurgenten bezet.

„ Den 17den hebben de Carlisten de nabij Irun in het fort van het bruggenhoofd verschanste troepen der Koningin aangevallen. Daar de kogels op Franschen grond vielen, rukte de officier der wachtpost met zijne grenadiers en voltigeurs tot op het midden der brug voort, waarop de Carlisten zich terstond verwijderden."

PS. Er komen zoo even tijdingen van Madrid van den 17den aan; de provinciale junta's zijn reeds ingesteld; zij zijn gemagtigd tot het oprigten van buitengewone regtbanken, het in massa ligten van manschap, het heffen van belastingen; met een woord: tot het nemen van alle maatregelen, die voor de zaak der Koningin noodzakelijk zijn.

In den *Messager* leest men hetgeen volgt:

„ Het was ten onregte dat men op den 14den te Bilbao *Valdez* naar die stad in aantogt geloofde; dit was ongelukkiglijk in geenen deele het geval, en een van onzen correspondent te Bayonne ontvangen brief van den 19 dezer wekt bij ons de vrees, dat het gevoelen van hen, die meenen dat Bilbao niet zal worden ontzet, het meest gegrond is.

„ *Valdez*, dus schrijft hij ons, heeft Vittoria niet verlaten en aan hem zal het niet wezen, dat men het behoud of den val van Bilbao zal toe te schrijven hebben; hij heeft te veel te doen met te zorgen dat zijne soldaten niet tot den vijand overloopen, of ten minste om de desertie zoo veel mogelijk te keer te gaan. Wel verre van andere plaatsen bijstand te kunnen verleenen, heeft hij de smart het garnizoen van Ochandiano te zien kapituleren, welke plaats gelegen is op den weg, dien hij zoude moeten langs trekken om te Bilbao te komen. Ook Salvatierra heeft gekapituleerd.

„ Het beleg voor Bilbao te doen opbreken ware intusschen de schoonste gelegenheid om niet slechts het zelfvertrouwen bij den soldaat weder op te wekken, maar ook om aan de Carlisten eenen doodelijken slag toe te brengen, want zij hebben al hunne artillerie bij zich en een stoute marsch, gepaard met onversaagden aanval, zoude hen dezelve kunnen doen verliezen. Doch dit alles zijn kasteelen in de lucht, want het leger is nog slechts eene armee in naam, aangezien ik bezwaarlijk geloof dat men 6000 man in linie zoude kunnen stellen. Gave de Hemel, dat hetgeen van het leger is overgebleven, zich ten minste achter de wallen der versterkte steden opgesloten houde!"

Aangezien wij niets dan de waarheid trachten op te sporen, geven wij hier het onderstaande extract uit een ochtenblad:

„ Een heden ontvangen correspondentie-berigt meldt dat de generaal *Valdez* in den ochtend van den 17 Junij met vijftien duizend man uit Vittoria naar den kant van Bilbao is op marsch gegaan. De troepen der Koningin waren met den besten geest bezield."

Van den 24*sten*. Lord *Granville* heeft sedert eenige dagen talrijke bijeenkomsten met de heeren *Duperré* en *de Broglie*. Het geldt het zenden eener vereenigde Fransch-Engelsche vloot naar de kusten van Spanje, ten einde in den Oceaan en in de Middellandsche zee te kruisen. De Fransche vaartuigen, die een deel van deze vloot zullen uitmaken, liggen reeds zeilree te Toulon en wachten slechts op de nadere bevelen van het Ministerie om onder zeil te gaan. Men schijnt het nog niet eens te zijn of de beide vloten te zamen zullen kruisen, dan wel of de eene in den Oceaan en de andere in de Middellandsche zee zal gestationeerd worden. In laatstgenoemd geval zoude de Fransche vloot te Port Mahon of te Palma, en het Engelsche eskader te Coruna ankeren. De twee smaldeelen zouden voornamelijk zamengesteld zijn uit ligte vaartuigen en inzonderheid goede zeilers, ten einde de schepen te kunnen vervolgen, die op de Spaansche kusten landingen ten behoeve van don *Carlos* zouden willen bewerkstelligen.

Men verzekert dat een bataillon van het vreemde legioen (dat der Spaansche uitgewekenen) geweigerd heeft zich naar Spanje te begeven. Overigens schijnt men zich niet zeer te haasten om de transportschepen tot het vervoer van het vreemde legioen van Toulon te doen vertrekken. De heer *Thiers*, de bekende voorstander der interventie, had zich gehaast naar Toulon het bevel te zenden om die transportschepen van daar te doen vertrekken, vermits hij het zenden van dit legioen als een begin van interventie beschouwde. Maar twee dagen daarna was de heer *Thiers* genoodzaakt tegenbevel te zenden, ten gevolge van de reclamatien der Mogendheden. Thans onderhandelt men met de gezanten om hun te bewijzen dat het zenden dezer troepen onder Fransch vaandel geene interventie kan heeten. Er kan met onderhandelen op deze wijze nog veel tijd verloren gaan, en inmiddels winnen de Carlisten dagelijks meer grond, terwijl het leger der Koningin zich langer hoe meer disorganiseert.

Wel blijft nog steeds het gerucht loopen dat Bilbao door de Carlisten zoude zijn ingenomen; maar stellige berigten heeft men van daar niet later dan den 19 dezer. Op dat tijdstip verdedigde zich nog het garnizoen, maar hetzelve scheen eenigzins ontmoedigd, vooral om dat er zich gebrek aan krijgsbehoeften scheen te doen gevoelen. De wonde van *Zumala-Carreguy* was niet zoo gevaarlijk als men zulks heeft willen doen voorkomen. Den 19den des morgens had hij zich bereids weder in eenen draagstoel in de gelederen zijner troepen laten ronddragen.

Ter *Beurze* heeft zich het gerucht der inneming van Bilbao door de Carlisten hernieuwd, en hoewel men ook toen nog geen stellig berigt deswege had ontvangen, bragt zulks evenwel eene groote stremming te weeg in den handel; niemand durfde koopen en de omzettingen waren dien ten gevolge onaanzienlijk. Intusschen hadden zich in den beginne evenwel de prijzen zoowel der Fransche als Spaansche fondsen vrij goed op hunne laatstvorige hoogte gesouteneerd, toen tegen het einde der markt gemeld gerucht weder met meerdere kracht begon te loopen en ook meer geloof won. Hieraan is dan ook te wijten dat de prijzen ten slotte algemeen lager bleven.

Van den 25*sten*. Het gisteren geloopen hebbende gerucht der inneming van Bilbao door de Carlisten, heeft zich heden niet bevestigd, daar dezen morgen eene telegrafische depêche meldde dat zich de stad op den 21sten des avonds nog verdedigde. Daarentegen was ter Beurze, even vóór het sluiten der markt, een ander gerucht in omloop, hetwelk, indien het zich bevestigt, eene gebeurtenis van belang zoude zijn. Men wilde namelijk weten dat het gouvernement vóór weinige oogenblikken eene telegrafische depêche uit Bayonne zoude hebben ontvangen, waarbij berigt wordt, dat nog den 21sten, na het vertrek der vroegere depêche, Bilbao door de Christinos zoude zijn ontzet, en dat de Carlisten, hevig door eerstgenoemden vervolgd, in hunnen aftogt een vrij aanmerkelijk verlies aan manschappen zouden hebben geleden. Het doet ons leed dat het thans reeds te laat is, om nog vóór het vertrek der brieven deswege de noodige inlichtingen in te winnen; dit alleen moeten wij er nog bijvoegen dat men ter beurze daaraan vrij algemeen geloof scheen te hechten, en dat dien ten gevolge bijna alle fondsen, die in den beginne zich niet boven hun verlaagd standpunt van gisteren schenen te zullen verheffen, ten slotte allen daarboven bleven.

Men spreekt hier ook van brieven regtstreeks uit het Carlistische hoofdkwartier ontvangen, meldende dat de wonde van *Zumala-Carreguy* op verre na niet zoo gevaarlijk of zelfs zoo zwaar zoude zijn geweest als men zulks aanvankelijk had willen doen voorkomen. Die zoo ernstige wonde welke door eene amputatie zoude moeten gevolgd worden, is, volgens gemelde brieven, niets meer dan een schampschot door eenen matten kogel toegebragt, en reeds den volgenden dag zoude *Zumala-Carreguy* weder te paard zich onder zijne troepen vertoond hebben.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den* 26 *Junij*. Naar men verneemt zal het verblijf van het Hof op het Loo van geen langen duur meer zijn. H. K. H. de Prinses *Albert*, welke zich thans aldaar bij HH. MM. bevindt, ditmaal de reis naar haar geboorteland ook gemaakt hebbende om de baden te Scheveningen te gebruiken, zal in de eerste dagen der volgende maand, en met Haar ook het geheele Hof, van het Loo naar deze Residentie komen.

Onlangs heeft de Engelsche Regering bij dit Gouvernement aanzoek gedaan om mede te werken tot het doen van gelijktijdige waarnemingen op de Nederlandsche en Engelsche kusten omtrent de getijden, hetwelk ten gevolge heeft gehad dat Z. M., bij besluit, den Hoogleeraar *Moll* heeft opgedragen, om de uitvoering dier verrigtingen op zich te nemen en voor de vereischte werkzaamheden de noodige voorschriften te geven, en tevens bepaald, dat door het departement voor de marine zeker getal zee-officieren in commissie zullen worden gesteld, om van den 9den tot den 28sten dezer mede te werken in de bedoelde waarnemingen.

Het Departement van Oorlog is gemagtigd tot den aankoop bij aanbesteding van honderd rijpaarden, ten behoeve van het corps rijdende artillerie.

Het *Journal de la Haye* behelsde gisteren het volgende, onder zijne rubriek 's Gravenhage:

„ Wij zijn van de eersten, zoo niet de allereerste geweest, die het ontwerp hebben doen kennen, hetwelk bestond, om ter beschikking van het bewind van *Maria Christina* een Belgisch hulpkorps te stellen. Slechts weinige dagen waren noodig om deze tijding volkomen bevestigd te vinden, zoowel door de buitenlandsche dagbladen als wel voornamelijk door de verklaringen der half officiele bladen van Parijs en Londen. Van hetzelfde oogenblik af gevoelde men de noodzakelijkheid, immers in schijn, dien maatregel te regtvaardigen, welke op eene openlijke wijze het beginsel van interventie tusschenkomst in den inwendigen krijg in Spanje schond. Men heeft dus tot gezochte middelen, haarkloverijen, ijdele voorwendsels, zijne toevlugt moeten nemen; en men heeft bevonden dat er niets beter verzonnen kan worden dan eerstelijk het bestaan van het constitutionnaliserend bondgenootschap van het Engelsch-Fransche stelsel, en vervolgens als daadzaak aan te nemen dat de regeringen, welke aan het behoudende stelsel gehecht zijn, de eerste waren geweest om het voorbeeld van zulk eene ter sluiksche tusschenkomst te geven. Het *Journal des Débats* heeft ons gezegd dat het bewind van *Lodewijk Philips*, in spijt van den aard, de behoeften en den wil der Spaansche bevolking, een bondgenoot in het kabinet van Madrid moest hebben, en hier eene staatkunde moest aantreffen van gelijken aard als die van het koningschap van Julij, zonder welke hetzelve met geheelen ondergang bedreigd werd. Men zietdat de beweegredenen overwegtig zijn voor zoo ver de zuivere Spaansche belangen betreft. De dagbladen van den tweeden rang, en die welke het *Journal des Débats* te Parijs en te Brussel napraten, hebben eene andere partij gekozen: die van de lasteraars van alle landen diets te maken, dat de noordsche hoven, dat van 's Gravenhage daaronder begrepen, zich zamenkoppelen (men vergeve ons de uitdrukking), bedektelijk en slinksch bataillons oprigten en eene vloot uitrusten, ten behoeve van don *Carlos*, dat schrikbeeld van alle tegenwoordige en toekomstige oproer-hoofden. Met andere woorden, en het *Journal des Débats* heeft zich later met deze dubbelzinnigheid vereenigd, Oostenrijk, Rusland, Pruissen en Holland hebben in Spanje de handschoen aan de omwenteling geworpen. Om echter een oorlog te ondernemen, heeft men, gelijk een groot krijgsoverste gezegd heeft, allereerst geld, en nogmaals geld, en eindeloos geld noodig! Zoo zijn de roebels van Keizer *Nicolaas*, de rijksdaalders van *Ferdinand* van Oostenrijk en van den Koning van Pruissen, en de guldens van den Koning der Nederlanden niet achterwege gebleven; een geheel schip vol geld is van Rotterdam naar Bilbao gestevend, alwaar hetzelve juist op het oogenblik zal aankomen, dat don *Carlos* er zijne intrede zal doen en op Madrid zal aanrukken. Zoo gij er aan twijfelt, zal men u het bankiershuis noemen, men zal u bij voorbeeld *Hope en Compagnie* opgeven, als dat hetwelk de bezending van geld gedaan heeft. Is het niet wonderbaar wel gevonden? Maar wacht u wel de berigten op te sporen, indien gij u niet aan eene bespottende verschalking wilt blootgesteld zien! Dit zij genoeg, wat het goud der absolutistische mogenheden betreft.

„ Wilt gij dat wij u spreken van dat vervaarlijk corps vrijwilligers dat te Amsterdam bijeen trekt, en dat onder bevel zal staan van den Graaf *de Lucchesipalli*, die daartoe opzettelijk in Holland is gekomen. Maar dit is eene schelmenstreek van het juiste midden van de onder dezelfs bevelen staande dagbladschrijvers, welke wij de moeite niet eens zullen nemen te wederleggen.

„ Kortom, de tusschenkomst van het Engelsch-Fransch stelsel in Spanje, is eene erkende zaak, onder welken naam die tusschenkomst ook plaats hebbe en al het overige, wat moet strekken om den maatregel dien wij niet willen beoordeelen, te regtvaardigen is logen en draagt voor het oogenblik het merk van dwaasheid of kwade trouw. Wij bevinden ons niet in de noodzakelijkheid om dit onderwerp meer te zeggen."

LEEUWARDEN, *den* 29 *Junij*. Bij eene Ministeriële beschikking is aan de beambten der registratie, enz. te kennen gegeven, dat voortaan geen afzonderlijk regtstratie-regt zal behooren te worden geheven wegens de in een testament voorkomende benoeming van voogden, administrateurs of executeuren en ontslag van usufructuaire cautie.

Van den ... *tot* ... *Junij 1835.*

Binnengekomen: Den 22 Junij het kofschip *Anna*..., kapt. P. R. H..., van ...; het hekschip *Charlotte*, kapt. J. Kjömud, van Christiaanssand; het ... Holmestrand; het ... schip *Vrouw Jantina*, kapt. K. E. Vos, van Drobach; het tjalkschip 2 *Gebroeders*, kapt. B. v. d. Werf, van Oosterisoer; het smakschip *St. Antonius*, kapt. H. R..., van Drobach; het kofschip *Zeldenrust*, kapt. G. A. Jonkhoff, van Newcastle. — Den 23 dito het kofschip *Dependent*, kapt. C. T. B. Carsjens, van Emden. — Den 24 dito het tjalkschip *Jonge Leeuw*, kapt. K. J. Musch, van Newcastle.

Uitgezeild: Den 22 Junij de kofschepen *Jan Freerk*, kapt. G. H. Smit, naar Petersburg en *IJpeus*, kapt. H. de Weerdt, Jr., naar de Oostzee. — Den 24 dito de kofschepen *Wilhelmina*, kapt. A. B. Visser, naar Noorwegen, *Gezina Hermina*, kapt. J. H. Jonker, naar Dantzig en *Eendragt*, kapt. O. A. Hensen, op avontuur. — Den 25 dito de tjalkschepen *Vrouw Catharina*, kapt. J. L. Thaden, naar Altona en *de 2 Gebroeders*, kapt. J. Drewes, op avontuur; het smakschip *Dorothea*, kapt. R. Hendriksen, naar Randers.

LIJST der Obligatien ten laste *Zijne Keizerl. Majesteit* van Rusland, welke op den 25 Junij 1835 zijn uitgeloot, en losbaar primo Julij aanstaande.

No. 1641 à 1660	No. 33601 à 33620	No. 65021 à 65040
» 4021 à 4040	» 34401 à 34420	» 65481 à 65500
» 6241 à 6260	» 34881 à 34900	» 66041 à 66060
» 8541 à 8560	» 34981 à 35000	» 66161 à 66180
» 8661 à 8680	» 35601 à 35620	» 80121 à 80140
» 14981 à 15000	» 35901 à 35920	» 81301 à 81320
» 15601 à 15620	» 37661 à 37680	» 83081 à 83100
» 17161 à 17180	» 41581 à 41600	» 90181 à 90200
» 19121 à 19140	» 44261 à 44280	» 91761 à 91780
» 20921 à 20940	» 44721 à 44740	» 96701 à 96720
» 27041 à 27060	» 47161 à 47180	» 98761 à 98780
» 28561 à 28580	» 52141 à 52160	» 99361 à 99380
» 30041 à 30060	» 55061 à 55080	» 99601 à 99620
» 30221 à 30240	» 57721 à 57740	» 100781 à 100800
» 31241 à 31260	» 59001 à 59020	» 100841 à 100860
» 32541 à 32560	» 63221 à 63240	» 101001 à 101020
» 32861 à 32880	» 64741 à 64760	

MENGELWERK.

IETS OVER DE BEWERKINGEN DER KLEEDINGSTOFFEN.

De Geschiedenis van het *spinnen* en *weven* klimt tot de grijste oudheid op, en hare oorsprong verliest zich in het duistere der vroegste Eeuwen. In het oude boek van JOB vindt men reeds gewag gemaakt van eene *weversspoel*. ABRAHAM meldt reeds van eenen *draad*, en SARA ontving duizend zilverlingen, om zich eenen *sluijer* te koopen; terwijl REBEKKA zich hiermede bedekte, toen zij voor het eerst ISAAK haren bruidegom zag. Voegt men hier nu bij, dat JOSEPHS opperkleed veelverwig en naar die tijden zeer prachtig geweven was, dan zullen wij toch mogen vaststellen, dat de kunst van weven, in die vroege tijden, alreeds eenen aanmerkelijken trap van volmaaktheid bereikt moet hebben.

Ofschoon de geschiedenis daarvan niets zekers te kennen geeft, is het echter te vooronderstellen, dat de wol der dieren, vroeger dan die der struiken en boomen, de bewerking van spinnen en weven zal hebben ondergaan, ook is het waarschijnlijk, dat de uitvinding dezer bewerking, door verschillende personen, en in verschillende tijden heeft plaats gehad. Als zoodanig worden bij de Phoeniciërs NORMA, bij de Egijptenaren ISIS, bij de Lijdiërs ARACHNE, bij de Chinezen de vrouw van Keizer YAO, en bij de Grieken MINERVA, opgegeven.

Even als de wijze SALOMO, de beroemdste wijsgeer van het Oosten, de vrouw prijst, die het spinrad beoefent, en gaarne met vlas en wolle omgaat, zoo stelt ons ook de beroemdste dichter van Griekenland, PENELOPÉ, *Kalypso* en *Circe* voor, als werkzaam op het weefgestel. Ook bij de trotsche *Romeinen* werd dit bedrijf niet voor onaanzienlijk gehouden, en aan geenen rang of stand verbonden, en leert ons zelfs de Geschiedenis, dat Keizer AUGUSTUS bijna geene andere kleederen droeg, dan die door zijne gemalin, zuster, of dochter, bewerkt waren.

De vlasteelt en derzelver bewerking tot linnen is zeer oud, en moet, ten minste, tot de tijden van MOZES terug gebragt worden. Reeds maakten de oude *Hebreërs* van lijnwaad zeer veel gebruik, en de Priesters en Levieten droegen meer linnen dan katoenen kleederen. Uit *Egypte*, alwaar veel vlas verbouwd werd, alsook uit *Phoenicië*, kwam het eerst onder de Keizers het linnen tot de *Romeinen*, en deze vonden, in de voorheen hun onbekende linnen kleederen, zoo veel genoegen, dat dezelve weldra eene eerste behoefte werd.

Opmerkelijk is het, dat de zoo vroeg in *Egypte* geweefde linnens, toen reeds tot eene fijnheid waren gebragt, dat onze tegenwoordige spinners en wevers, met hunne zoo veel verbeterde en kunstiger werktuigen, dezelve naauwelijks kunnen evenaren. Ook de *Babyloniërs* waren, in de kunst van fijn lijnwaad te weven, zeer ervaren, en bragten daarvan eene groote menigte te *Tyrus* ter markt.

Onder de kleedingstukken der oude volken, welke uit wollen stoffen vervaardigd werden, waren de zoogenaamde *Vriesche* rokken, bijzonder beroemd. KAREL DE GROOTE gaf daarvan jaarlijks eenigen aan zijne hovelingen, en werden zelfs eenigen derzelven aan Persische Koningen ten geschenke gezonden. Het wordt door sommigen er voor gehouden, dat in die tijden deze Vriesche lakens te *Utrecht* zijn vervaardigd geworden, daar het bekend is dat de landstreek van *Vriesland* zich vroeger uitstrekte van de middel-aren des *Rijns*, die toen nog bij Katwijk in zee viel, tot aan de *Eems*, en dat naderhand, toen de *Batavieren*, zoo het schijnt, onder de *Franken* versmolten geraakten, en met hun zuidwaarts optrokken, de *Vriezen* de ontruimde landstreek bezetteden, en dus de geheele naderhand Vereenigde Nederlanden van de Schelde tot de Eems, of wel tot de Wezer besloegen, waardoor de Noordelijke Nederlanden alzoo eigenlijk konde worden gerekend als tot Vriesland te behooren.

Vóór de tiende eeuw waren de Duitsche wolfabrijken reeds van aanbelang. Zij werden de kweekschool voor de latere voortreffelijke Vlaamsche fabrijken. ARNOLD, vader van Graaf BOUDEWIJN III, van Vlaanderen, ontbood, op voordeelige voorwaarde, Duitsche wevers naar zijne Staten, die als de grondleggers van dit, voor hun naderhand zoo gewigtig geworden bedrijf, kunnen worden aangemerkt. Met de Nederlandsche wollen manufacturen werden ook die van *Italië* weldra beroemd. Italiaansche monniken, die zich als Gijzelaars van Keizer FREDERIK I in Duitschland bevonden, hadden aldaar de handgrepen van het wollenweven afgezien, en onderrigtten hunne landslieden bij hunne terugkomst in *Italië* de wijze om dezelve te vervaardigen, waarin zij weldra zulke groote vorderingen maakten, dat zij die van Duitschland overtroffen. In het bijzonder onderscheidden zich hierin de manufacturen van *Florence*, *Milaan*, *Genua* en *Napels*. Sedert den jare 1240, waren de lakens van Florence zoo hoog in roem, dat zij naar alle Europesche Staten verzonden werden; zelfs in Frankrijk, droeg men onder Koning KAREL VI, geene anderen, dan Florentijnsche en Milaansche lakens, terwijl de fijnste soorten in Engeland een groot vertier vonden.

Van de twaalfde tot de veertiende eeuw, waren de wollen- en linnenweverijen, in de zuidelijke Nederlanden in zeer hoogen bloei. *Gend* alleen bezat *veertig duizend* weefgetouwen voor linnen en laken; ook *Leuven* drie à vier duizend weverijen, waarvan elk 30 of 40 menschen bezig hield, terwijl door Geschiedschrijvers vermeld wordt, dat des middags ten twaalf ure de ouders hunne kinderen, op het gelui eener klok, in huis moesten nemen, om door het gedrang niet te lijden. De wevers echter, door overmaat van welvaart, brooddronken geworden, en met een' geest van weerspannigheid en oproer bezield, vernielden deze gezegende welvaart van hun vaderland, zoodat zij gebannen wordende, en meest de vlugt naar Engeland nemende, aldaar den voornaamsten grond legden van die voortreffelijke lakenfabrijken, welke in later' tijd, zoozeer tot den bloei van dat rijk hebben aanleiding gegeven.

In *Spanje* bestonden oudtijds vele aanzienlijke wolfabrijken, die echter van tijd tot tijd zoodanig verminderd zijn, dat de meeste lakens, aldaar in gebruik, schoon van Spaansche wol vervaardigd, uit vreemde landen worden ingevoerd. De beste wolfabrijken bevinden zich als nog te *Segorra*, *Guadalaxara*, *Madrid*, *Brihuega*, *Trevel* enz., terwijl de fijnste lakens voor die onder den naam van St. Fernando-lakens van *Brihuega*, kunnen gehouden worden.

In den jare 1197 werd door den Engelschen Koning RICHARD DEN 1en vastgesteld, dat de Engelsche lakens twee ellen breed, en steeds van dezelfde hoedanigheid moesten zijn. Bij eene Parlementsakte van Ao. 1328, werd eene koninklijke *Ellenmeter* ingesteld, en verder bepaald, dat de ongeverwde lakens 28 ellen lang, $\frac{6}{4}$ el breed; en de geverwde 26 ellen lang en $1\frac{1}{2}$ el breed moesten zijn. Dit bragt te weeg, dat de lakens welke in Vlaanderen, aan geene wetsbepalingen verbonden, en smaller dan die der Engelschen geweven zijnde, eenen veel minderen aftrek hadden, dan die der Engelschen. De toeneming der wolfabrijken, gaf dan ook al spoedig oorzaak tot den ... van *Canterbury*, *Norwich*, *Sandwich*, *Colchester*, *Southampton* en *Leeds*, zoo... alleen in het Graafschap *Yorkshire* op meer dan 4000 en de ... werklieden, op meer dan een half millioen in Engeland worden begroot.

De lakenfabrijken in *Frankrijk*, waren vroeg van aanbelang. Vóór den tijd van KAREL DEN 7den, munte die van *Tournai* reeds uit, doch geraakten in het verval door het verlies van KANADA. De fabrijken van *Sedan* leverden fijne soorten, die naar Spaansche en Hollandsche wijze geweven waren, en naar alle oorden buitenlands werden verzonden. In *Chalons* telde men in 1686, 1812 weefgetouwen, voorts zijn de fabrijken van *Chalons*, *Louvièrs*, *Abbeville* en *Elbeuf* zeer toegenomen, zoodat de gezamenlijke waarde der wollen manufakturen welke in een jaar worden voortgebragt, op meer dan Honderd Millioenen Ned. Guldens worden geschat.

De Duitsche wolfabrijken, verkregen in de 11de, 12de en 13de eeuw reeds eene zeer groote uitbreiding. In Zwaben, Hessen, Saksen, Westphalen, Silesien, Neurenberg, Berlin, Frankfort enz., werden vele lakenen geweven, die zeer gezocht, en in menigte over *Venetië* naar de Levant werden verzonden. De Oostenrijksche lakens gaan meestal naar Turkyën, Polen, Italië en Zwitserland, en bedragen eene waarde van 4 millioenen guldens. In Bohemen rekende men in 1819, 40,000 wol spinners. In Pruissen 18000 weefgetouwen voor wollen stoffen, terwijl de uitvoer uit *Saksen*, een half millioen daalders bedragen zal.

De *Zwitsersche* wol-manufacturen, behooren tot de oudste van Europa. Die van *Zurich* waren reeds in de 13de eeuw in bloei. De Zwitsersche kalleminken worden thans nog zeer in Rusland getrokken.

In het jaar 1285 had men te *Neurenberg* reeds lakenbereiders, de weverijen klommen in de 15de eeuw tot eene aanmerkelijke hoogte, en hadden derzelver voortbrengselen eenen grooten aftrek, over Venetie naar de Levant.

Tot voor het midden der 17de eeuw maakten de *Saksische* wol-wevers nog weinig opgang; sedert hebben zij zich verbeterd; doch hebben zij meestal gemeene en middelmatige soorten van stoffen voortgebragt.

De beroemde ongemeen groote wol manufaktuur te *Linz*, werd bij een Edikt van Keizer JOSEPHUS den I in Anno 1707 doch volgens sommigen reeds in 1669 door eene CHRISTIAAN SIND aangelegd. Met vele wederwaardigheden te worstelen hebbende, geraakte zij van tijd tot tijd in verval, tot zij eindelijk in 1772 door eenen SORGEL van *Neurenberg* weder werd in bloei gebragt. De Keizer, de verdiensten dezes mans op eene uitstekende wijze willende beloonen, verhief hem tot den Adelstand; en benoemde hem tot krijgsraad. In het laatst der 18de eeuw was deze Manufaktuur tot zulk een hoogen trap van welvaart opgeklommen, dat nagenoeg *dertig duizend* menschen, zoo tot spinnen, weven als alle andere bedrijven, daarin gebezigd werden. De vervaardigde stoffen behoorden tot die der voortreffelijkste in Europa.

De wol-fabrijken in *Zweden* waren tot aan de 17de eeuw nog niet van dat belang, dat zij in de behoefte tot inlandsche kleeding konden voorzien. Eerst later ontstonden er eenigen van meer gewigt, en werden aanzienlijk vermeerderd onder de regering van Koning KAREL de IX. Deze Vorst kleedde het geheele leger met lakens, welke door inlandsche fabrijken vervaardigd waren; bovendien werden nog premiën en privilegiën geschonken, aan hun die zich het meest op de verbeteringen van het fabrikaat hadden toegelegd. Men ontbood schapen uit Engeland, Spanje en Duitschland, en bragt het van tijd tot tijd zoo ver, dat jaarlijks voor $1\frac{1}{2}$ millioen Ned. Gulden aan wollen manufakturen in verkoop konden worden gebragt. De grove wollen stoffen, dienstig zoowel voor inlandsche als soldaten kleederen, worden door de Zweedsche boeren of landbouwers bewerkt.

De wol-manufacturen in *Hongarijen*, blijven nog steeds van weinig beteekenis. In Ao. 1784 was in geheel *Kroatiën* en *Slavoniën* slechts ééne lakenfabrijk. Om vreemde lakens te bekomen, gaat daardoor veel geld buitenlands, en zoude het bedrag daarvan nog grooter zijn, indien de aldaar vervaardigd wordende witte vilte mantels, tot winterkleeding, zulks niet beperkten.

In *Rusland* zijn van tijd tot tijd zeer aanzienlijke lakenfabrijken opgerigt geworden, die onder de milde regering der Keizers ALEXANDER en NIKOLAAS, in volkomenheid, zeer hebben toegenomen. Voor de fabrijken van *Kasan* gebruikt men de Hollandsche kaarden en lakenscharen, die aldaar voor de beste gehouden worden. In het algemeen genomen, hebben vele volkeren, wien vroeger de weefkunst geheel vreemd was, sedert eenigen tijd aangevangen zich met het vervaardigen van kleedingstoffen, bezig te houden. Onder anderen ziet men bij de *Irokezen* die alleenlijk van de jagt leefden, sedert den jare 1794, kaarden, spinnen, weven, en meerdere bedrijven uitoefenen, waardoor tevens de beschaving op eene aanmerkelijke wijze bevorderd wordt.

Wat de beroemde Oud-Nederlandsche wolfabrijken betreft, hierover zal bij eene nadere gelegenheid, meer opzettelijk gehandeld worden.

De voornaamste soorten van wol welke voor de wollen manufakturen gebezigd worden, zijn die der Spaansche, Engelsche en Duitsche.

Alhoewel het schaap van de bergrijke streken van *Azië* en *Afrika* over den ganschen aardbodem schier verspreid, en zelfs tot het koude Noorden is overgebragt geworden, verkrijgt dit dier echter een' verschillenden aard, en levert zeer onderscheidene wol op, naar de luchtstreek en plaatsen, alwaar het zich ophoudt. Zoo doet eene heete lucht, de wol in stijf haar, aan dat der bokken gelijk ontaarden, terwijl eene te koude luchtstreek ook geene fijne, zachte wol zal opleveren.

Het schaap op drooge plaatsen, van drooge kruiden moetende leven, zoo heeft een vochtige grond, waterrijke planten, en eene dompige, onzuivere lucht eenen zeer nadeeligen invloed op deszelfs gezondheid; de Grieken waren zelfs zoo zorgvuldig omtrent de reinheid dezer dieren, dat zij de vacht der schapen bedekten, om dezelve voor de gunrheid der lucht en alle bemorsing te bevelligen.

De beste Spaansche wol is de *Leonsche* (Leonesa.) Dezelve wordt van zoodanige en wel bijzonder *Merinos* schapen verkregen, die tot October in de gebergten van *Leon* weiden; van daar naar *Estramadura* gedreven worden, waar zij tot April blijven: en dan eindelijk naar *Castiliën* gaan, alwaar zij geschoren worden. Op deze volgt in deugd de *fijne* en de gemeene *Segovische* wol, (Segovina.) Deze laatste komt van de kudden, die het geheele jaar in *Castiliën*, inzonderheid in de landstreken van *Pennaranda*, *Buitrago* en *Burgos* weiden. Met de eerstgemelde komt overeen die van *Sovia*, die van *Siguenza* en die van *Sigoviana*. Omtrent de schapen in *Pennaranda* is aan te merken, dat zij aschgraauw zijn, hetgeen veroorzaakt wordt, dat die schapen in dien omtrek zich in de asch wentelen, welke op het land van het verbranden der stoppelen is overgebleven. De wandelschapen of die van de eene plaats naar de andere geweid worden, heeten in het Spaansch *Ovojas Transhumantes* en de thuisblijvende *Ovojas Estantes*.

Volgens eenen Spaanschen schrijver ontleent het woord *Merinos*, zijn naam van *Marinos*, wijl dit schapenras van Afrika afkomstig en dus over zee naar Spanje is gevoerd geworden. Het geheele aantal schapen, in Spanje aanwezig, wordt op *vijf millioenen* stuks begroot. *Mesta* is de naam der Maatschappij van eigenaren der *Merinos* kudden, waartoe rijke Kloosters, Grandes van Spanje enz. als ook de hertog van *Infantando* behooren, die alleen 40,000 schapen bezit. Deze *Mesta* heeft het voorregt om hare kudden door *Castilien* en andere provincien op eene verbazende uitgestrektheid gronds te laten weiden, welke niet bebouwd mag worden. Te *Madrid* bestaat een Hoog-Geregtshof onder den naam van *Conseja de Mesta*, welke alle bij deze weiding ontstane verschillen beslist. Al de voorregten der *Mesta* zijn bij wetten bepaald, en de voorzitter of hoofd van dit Geregtshof welke *Merino-majer* genoemd wordt, is een persoon van hoogen stand, en wordt door den Koning benoemd. Iedere kudde schapen bestaat gewoonlijk uit 10,000 stuks, met eenen *Majoral* of opperschaapherder aan het hoofd, die vijftig herders met even zoo vele honden onder zijne bevelen heeft. In den zomer weiden deze schapen op de gebergten van Leon, Castilien, Soria, Segovia, Burgos, Arragon enz., en des winters in de vlakten en valleijen van Estramadura, Andalusien, Valencia, Murcia, in de omstreken van Cadix en zelfs tot Portugal. Met de maand *Mei*, bij goed weder, maakt men een aanvang met de schapen te scheren, hetwelk in groote schuren, *esquilos* geheeten, geschiedt. Voorheen werden de schapen, een half jaar vóór dat zij geschoren moesten worden, met oker gewasschen, in de meening dat zulks voor den groei der wol bevorderlijk was; doch men heeft in latere tijden deze gewoonte afgeschaft, en wel op de klagten der Engelschen, dat zoodanige wol niet zuiver wit te krijgen was. Zoodra de schering volbragt is, wordt de wol naar de waschhuizen (*Lavadéros* genaamd) vervoerd. Van deze *Lavadéros* zijn in Spanje vijf honderd in getal, welke het eigendom zijn van de rijke eigenaren der kudden. Het sorteren van de wol geschiedt door daartoe gestelde zaakkundige lieden, *Apartadores* geheeten, die onder het opzigt staan van een' Faktoor. Deze sortering geschiedt met veel zorgvuldigheid, en wel naar de verscheidenheid van de deelen van de huid des schaaps, vanwaar de wol geschoren is, in vier soorten, als: *floreta* of *refina*; *fina*; *tercera* en *cahides*. De opbrengst wol van ieder schaap wordt op 5 pond gerekend. De lijst der eigenaren van de *vijf millioenen* schapen in Spanje, wordt opgegeven als volgt:

Het klooster Escuriaal	30 000 Stuks.
Het klooster Paulao	30,000 ——
De Hertog van Infantado	40,000 ——
De Gravin Alenso Negretti	30,000 ——
Het klooster Guadeloupe	30,000 ——
De Markies van Perales	30,000 ——
De Hertog van Bejar	30,000 ——
Onderscheidene andere kudden van de omstreken van *Pachrjo*, *Lastiri*, *Pessores*, enz. van 10 tot 20,000 stuks per kudde	4,780,000 ——
Te zamen	5,000,000 Schapen.

In de *achttiende* eeuw werd het getal van Schapen in Spanje, op *twaalf millioenen* begroot.

(Het vervolg hierna.)

VUURWERK TE HARLINGEN.

Met permissie van Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Harlingen, zal op Donderdag den 2 Julij 1835, des avonds precies ten elf ure, bij H. HEEP, in Roma aldaar, worden gegeven: Een fraai VUURWERK. Entrée 60 cents.

De ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat de MUZIJK, wegens het ongunstige weder, is uitgesteld tot op Woensdag den 1 Julij.
H. J. BUIJS.

*** Getrouwd:
Groningen, — Mr. JAN VAN DER VEEN, *Advocaat te Dragten*, en
den 19 Junij 1835. — MARGARETHA ELIZABETH LAGE.

*** Getrouwd:
Hallum, — R. J. VAN DER LEIJ, *Med. Practicus*, en
den 25 Junij 1835. — G. S. BOERSMA.
Communicatie aan Familie, Vrienden en Bekenden.

FRANEKER, den 28 Junij 1835. Ondertrouwd:
GERRIT VAN DE POL, *te Alkmaar*, en
MARIA MARGRETA JOHA.
Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze algemeene, als bijzondere kennisgeving, zoo binnen als buiten deze Stad, aan te nemen.

BERGUM, den 17 Junij 1835. Heden beviel van eenen Zoon ALAGONDA KEIZER, Echtgenoot van — JAN POSTHUMUS, Fz., *Med. Doctor.*

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot, D. MESDAG, van eene welgeschapene DOCHTER. — W. BROUWER, Dz.
Bolsward, den 19 Junij 1835.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot, WOPKJE FEENSTRA, van eene DOCHTER. — S. VLIETSTRA.
Leeuwarden, den 23 Junij 1835.

*** Mijne geliefde Echtgenoote C. P. J. CROMMELIN, beviel heden zeer voorspoedig van eenen ZOON. — A. DEKETH.
Leeuwarden, den 26 Junij 1835.

*** Heden verloste van een' welgeschapen ZOON, ANNA TRESLING, geliefde Echtgenoot van — M. J. SCHUURMANS.
Leeuwarden, den 26 Junij 1835.
Dienende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Heden trof mij de zwaarste slag mijns levens, door het overlijden van mijnen waardigen Man HANS VAN ZANDBERGEN, Surnumerair van 's Rijks Belastingen te Arjum. Hij stierf na een lang en smartelijk lijden, in den nog bloeijenden leeftijd van even dertig jaren.

Alleen zij, die den overledene in zijn waar karakter gekend hebben, kunnen eenigzins gevoelen, wat ik met mijne twee nog zeer jonge Kinderen in hem verlies.
Arjum, — D. VONK,
den 17 Junij 1835. — Weduwe H. VAN ZANDBERGEN.
P. S. Onze uitgebreide Familie gelieve deze algemeene, als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden werden wij bedroefd door het overlijden van ons Dochtertje, PETRONELLA, in wier bezit wij ons slechts ruim zes maanden hebben mogen verblijden.
Marrum, — J. B. DE BOER.
den 15 Junij 1835. — T. DE BOER, geboren SIKKAMA.

*** Heden avond bezweek onder hevige stuipen ons geliefd Zoontje, RINTJE BLEINSMA, na een ziekelijk leven van ruim 9 maanden.
Ternaard, — R. DE BOER.
den 18 Junij 1835. — R. R. DE BOER, geboren BLEINSMA.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 87 jaren, de Heer JACOB IKES.
Amsterdam, — P. VAN VLEDDER,
den 18 Junij 1835. — D. STOLLEE,
P. J. NICOLS,
Execut. Testam.

*** Op den 18 dezer, overleed in den ouderdom van bijna 62 jaren, mijne waarde Moeder MARGARETA SOLARO, Wed. wijlen G. VELLAGE.
Deze dient tot algemeene kennisgeving. — J. VELLAGE.
Leeuwarden, den 24 Junij 1835.

*** Wierden wij voor dertien maanden in rouw gedompeld, door het verlies van onzen middelsten Zoon THEODORUS, in den ouderdom van 13 jaren, en voor twee maanden van onze oudste Dochter ANNA CATHARINA, in den ouderdom van 22 jaren: thans werd onze droefheid nog vermeerderd, daar het den Almagtigen God behaagd heeft, dezen morgen ten 4½ ure tot zich te nemen, onzen oudsten Zoon PIETER, in den bloeijenden leeftijd van 23 jaren; allen voorzien van de Heilige Sacramenten.

Hoe treffend ons deze verliezen zijn, zal ieder gevoelig hart kunnen beseffen, doch wij wenschen in Gods wijzen wil te berusten, en geven door dezen gebruikelijken weg kennis aan Familie en Bekenden. — W. LUNTER.
Franeker, den 21 Junij 1835. — A. LUNTER, Geb. ENGBERTS.

*** Heden morgen ten 4 ure, overleed onze jongste Dochter, FOKKOLINA, in den ouderdom van bijna 32 jaren, na eene sukkeling van 3 jaren. Haar gelaten verkeer onder het lijden, en haar bemoedigend inzien in de zalige onsterflijkheid, maakt ook ons stil en onderworpen bij het verliezen van dierbare panden.
Oosterzee, — P. C. KOENTZ, *Predikant.*
den 21 Junij 1835. — M. BUNING.

*** Heden avond ruim elf ure overleed onze waarde Tante, JANNEKE BRETEL, na een lang en geduldig lijden van circa twee jaren, in den ouderdom van 66 jaren en 3 maanden, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der R. C. Kerk.
Harlingen, — J. KERKHOVEN.
den 23 Junij 1835. — *Uit aller naam.*

*** Het ZOONTJE, over welks geboorte wij ons sedert slechts vijf dagen mogten verheugen, is heden avond zeer zacht ontslapen.
Ferwerd, — J. V. D. LEIJ.
den 25 Junij 1835. — W. V. D. LEIJ, geboren DE BOER.

*** Heden overleed onze Dochter AKKE, na een langdurig sukkelen, in den ouderdom van negen jaren en zes maanden.
Kromwal, — W. VAN DER HOEK, *Predikant.*
den 28 Junij 1835. — A. VAN DER HOEK, geb. MAARSE.
Vrienden en Bekenden gelieven dit voor kennisgeving aan te nemen.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 26 Junij 1835, *f* 19 : 00. GROVE KAAS *f* 11 à 13.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 146 : 25. het Last. — Tarwe *f* 5 : 91 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, DEN 27 JUNIJ 1835.

NEDERLANDEN.				Gebl.
Werkel. Schuld.....	2½ pct.	55⅝	55 9/16	55¾
Dito dito..........	5 „	100¾		
Uitgestelde Schuld ...				
Kansbiljetten van dito.	*f*	24⅞	24 15/16	24⅞
Amort. Sijndicaat ...	4½ pct.	94¾	94	
Dito dito	3½ „	79½	79⅝	
Schatkistbiljetten....	4 „			
Handel-Maatsch. ...	4½ „			
Nieuwe dito.......	4½ „	101¾		
FRANKRIJK.				
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct.			
ENGELAND.				
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct.			
SPANJE.				
Perp. R. Emissie Am.	5 pct.	40¾	41	41
Dito dito à *f* 1000.	3 „	25⅞	26⅛	26
Cert. Osy&C. en Leg.	4 „			
Fransche Uitgestelde..		15⅞	16	16
Cortes Bons te Lond.	5 „	29¼	30	29⅞
Engelsche Uitgestelde.				
PORTUGAL.				
Oblig. te Londen....	5 „			
Dito dito..........	3 „			
NAPELS.				
Certific. bij *L.& B* ..	5 „			
Dito bij *Falconn.&C.*	5 „			
Leen. te L. bij Roths.	5 „			

RUSLAND.			Gebl.
Obl. *H.* 1798 en 1816	5 pct.	103⅝	103¾
Obl. *Hope* 1828 en 29	5 „	103⅜	103½
Cert. dito 1831 en 33	5 „		
Obl. te Londen...	5 „	98⅞	
Cert. te Hamburg.	5 „		
Inschrijving in Assig.	6 „	68⅛	
Certificaten van dito	6 „		
POLEN.			
Aand. met Lot. fl. 100.	*f*		
PRUISSEN.			
Aand. met Lot. R. 50	*f*	110¾	111
Neg. Londen 1830	4 pct.		
OOSTENRIJK.			
Aand. met Lot. *f* 100	*f*		
Dito dito *f* 250.	4 pct.	-	
Metalliek	5 pct.	98⅜	
Dito te Lond. gen..	5 „		
Dito	2½ „		
W.-Bank bij *Goll&C*	5 „		
Dito	4 „		
Cert. Stadsb. bij dito	2½ „		
Ween. Bank-Actien.	3 „		
Nieuwe Ween. Aand.	*f*	710	
DENEMARKEN.			
Negot. te Londen.	3 pct.		

Brazil. van 100 £ 83⅞. — Columb. 2de leening van 100 £ 25, 24⅞; Onbep. Coup. *f* 5 15/16. — Mexico 6 pCt. van 100 £ 32¾. — Peru Coup. *f* 5, 1/16. — Cortes van 510 £ 30, 29¾, ⅞; Coup. 16¼, ⅛.

AANBESTEDING.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN MENALDUMADEEL, zullen, in bijwezen van de Armvoogden van Dronrijp, op Woensdag den 8 Julij 1835, des voormiddags ten 11 ure, in de herberg de Posthoorn aldaar, onder nadere approbatie, bij den minstaannemende besteden:

Het BOUWEN van een *NIEUW ARMENHUIS* aldaar, met bijlevering van al de daartoe benoodigde Materialen, waarvan het Bestek en Teekening van heden af ter lezing en bezigtiging zal liggen in bovengemelde Herberg, terwijl nadere inlichtingen kunnen worden bekomen bij J. K. WASSENAAR, Mr. Verwer te Dronrijp.

Menaldum, den 25 Junij 1835.
G. F. BR. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG.
Ter ordonnantie van denzelven, P. J. MEBIUS.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SMALLINGERLAND, roepen bij deze, ten verzoeke van de Kerkvoogden der Hervormde Gemeente van Dragten, de Stemgeregtigde Floreenpligtigen dier dorpe op, om te compareren in de Kerk der Hervormden aldaar, op Woensdag den 15 Julij 1835, des morgens ten elf ure, ten einde te delibereren en te besluiten over en te doen voorstel tot verkoop van de PASTORIJE-ZATHE te Noorderdragten. *Grietman en Assessoren voornoemd,*
Dragten, — M. P. D. VAN HARINXMA THOE SLOOTEN.
den 29 Junij 1835. — *Ter ordonnantie van dezelven,*
F. S. REIDING.

MR. E. F. WIELINGA VAN SCHELTINGA, openbaar Notaris, residerende te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van Mr. C. C. C. WARMOLTS, Procureur aldaar, als gelastigde van zijne principalen, op Dingsdag den 14 Julij 1835, des namiddags ten vier ure, ten huize van den Kastelein *F. Zoutman*, in het Schippershuis op het Vliet bij Leeuwarden, publiek bij finale toewijzing, presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend nieuw HEKTJALKSCHIP, *de Tweelingen* genaamd, lang ruim zeventien el en veertig duim, wijd drie el en vijf en dertig duim en hol een el negen en zestig duim, en alzoo groot vijf en zestig ton, met Zeil, Treil en verder toebehooren, alles zich in den besten staat bevindende, bevaren wordende door *Sijbren Joostes Stooker*, en liggende te Leeuwarden.

De Conditien zijn te vernemen ten Kantore van den Notaris en den Procureur voornoemd, bij wien hetzelve inmiddels uit de hand kan worden gekocht.

GRAAN-BOELGOED.

DE Notarissen O. B. OEBERIUS, te St. Anna Parochie, en W. KUIJPERS, te Vrouwen Parochie, zullen, op Donderdag den 2 Julij 1835, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg van *W. P. Molenaar*, te Vrouwen Parochie, publiek presenteren te verkoopen:

1. 2 Bunder en 06 v. roede KOOLZAAD.
2. 1 Bunder en 84 ——— WINTERGARST.
3. 6 Bunder en 20 ——— WEIT.

Alles staande op de Zathe voormaals behoord hebbende aan *Jan C. de Vries* Erven c. s., gelegen onder Vrouwen Parochie.

DE Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 8 Julij 1835, des avonds ten 6 ure *precies*, bij de beschrijving en eindelijke toewijzing, in het Heeren Logement, presenteren te verkoopen: Het welbezeild SMAKSCHIP, genaamd *de Vier Gebroeders*, met deszelfs staand en loopend Want, Ankers en Touwen, Zeil en Treil en verdere daarbij zijnde Goederen, groot volgens meetbrief 64 ton, zoodanig hetzelve is gevoerd geweest bij Schipper *H. G. L. Prins* en is liggende in de Noorderhaven te Harlingen. Breeder bij Billetten omschreven en inmiddels ook *uit de hand* te koop; te bevragen bij de Heeren de Weduwe B. RODENHUIS & ZOONEN, ten gemelden Stede.

DE Deurwaarder STELLINGWERFF, te Sneek, zal, op verzoek van de Weduwe MINNEMA, bij boelgoed, tegen gereed geld, verkoopen: Al de VERSTANE PANDEN in de Bank van Leening te Sneek.

Wie gading maakt, kome op Woensdag den 15 Julij 1835, des voormiddags ten 9 ure, ten huize van gezegde Weduwe *Minnema*, op de Koemarkt te Sneek.

UIt de hand TE KOOP: Een beste KALKWASSCHERSBAK. Te bekomen bij A. PIETERSON, Mr. Timmerman te Leeuwarden, letter K, no. 8.

NB. NB. BESTEDING bij besloten briefjes, van eenige aanmerkelijke REPARATIEN en VERNIEUWINGEN aan den Huize *Groot Ter Horne*, te Beetgum; waarvan het Bestek ter visie zal liggen bij F. D. VAN DIJK, aldaar, en welke den gegadigden aanwijzing zal doen op *Maandag den zesden en Donderdag den negenden Julij e. k.*; zullende de briefjes bij denzelven moeten zijn ingeleverd vóór of op Zaturdag den *elfden* Julij 1835.

EEn ieder welke nog gelden verschuldigd is aan den Boedel van wln. den Heer *L. W. SCHALLENBERG*, in leven Gortmaker te Bolsward, worden verzocht de betaling daarvan te doen vóór den 1 *Augustus* 1835, in handen van den Heer P. J. SCRINERIUS, Brander te Bolsward; zullende er na dien tijd geene waarschuwing meer worden gedaan.

DE ondergeteekenden maken bij deze bekend, dat zij in compagnieschap zijn getreden, betreffende den verkoop van *Wijnen, Gedisteleerd, gewone en fijne Likeuren, Elixers, Citri, Azijn, Sirop de Punch enz.*, onder de firma van KUITERT EN SMEDING; zich alzoo aanbevelende in het leveren van opgenoemde artikels, hunne geëerde begunstigers van de puikste kwaliteiten tegen gezette prijzen verzekerende; terwijl de ondervinding van eene prompte en civiele behandeling moet overtuigen.
Leeuwarden, — T. SMEDING,
den 29 Junij 1835. — *op den Wirdumerdijk*,
J. A. R. KUITERT,
op het Noordvliet bij de Weerklank.

DE handel in Paarlen, Juweelen, Goud, Zilver, Koralen enz., gedreven onder de firma van *Beit & Marchand*, is op heden tot onderling genoegen geëindigd, zullende de liquidatie, door ieder der Associés plaats hebben.

Alzoo heeft de ondergeteekende de eer, deszelfs Vrienden en Begunstigers zoo binnen als buiten de Stad te berigten, dat hij ten gevolge van bovenstaande aankondiging, de handel in Paarlen, Juweelen, Goud, Zilver, Koralen enz. op deszelfs eigen naam zal continueren, zich bij voortduring in derzelver gunst aanbevelende.
Amsterdam, — IZAAC BEIT,
den 30 Junij 1835. — *Zwaneburgerwal*, no. 82.

DE jaarlijksche HARDDRAVERIJ te *Onderdendam*, provincie *Groningen*, welke *heden*, om het regenachtige weder, geen plaats heeft gehad, zal, *zonder uitstel*, plaats hebben op Zaturdag den vierden Julij 1835. Paarden, die reeds een prijs *hier ter plaats* hebben gewonnen, worden *niet* toegelaten.

HARDDRAVERIJ.

MEt permissie van het Edel Achtbaar Bestuur van Ægwirden, gedenkt de Kastelein S. W. BLOM, in den Nieuwen Aanleg te Gersloot, op Maandag den 6 Julij e. k. te laten Verharddraven: *Eene fraaije ZILVEREN TABAKSDOOS*, door Paarden die geene Stads prijs of premie hebben gewonnen en ten genoegen der Keurmeesters zijn.

EEn gehuwd persoon (de beste bewijzen van goed gedrag en bekwaamheden kunnende produceren,) eene vlugge hand Schrijvende, bekwaam in het Italiaansch Boekhouden, in staat om buitenlandsche Correspondentie te houden, en na toelichting, elke Administratie op zich te nemen, wenscht zich op een of ander Kantoor geplaatst te zien. Iemand hierop reflecterende adressere zich met *gefrankeerde brieven onder letter G*, ten Kantore dezer Courant.

EEn à twee KLEERMAKERSKNECHTEN, hun werk verstaande en van goed gedrag zijnde, kunnen dadelijk vast werk bekomen bij *J. E. KOENDERSMAN*, Kleermaker te Sloten.

EEn BAKKERSKNECHT, zijn werk verstaande, eene dienst begeerende, kan dadelijk werk bekomen bij *F. WIGERSMA*, Mr. Bakker bij de Wortelhaven te Leeuwarden.

ER zijn vermist 1/8 in Huur voor de thans trekkende Vierde Klasse der 165ste Loterij, no. 21669 en 21671, onder de handteekening van den Heer *W. H. Suringar*. Verzoeke dezelve niet te koopen of te huren, maar terug te bezorgen aan het Kantoor van den Heer SURINGAR, bij wien de regte eigenaar bekend is.

BIj den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK, te *Groningen*, is uitgegeven en alom te bekomen: R. ENGELS, *Predikant te Nieuwolda*, GELOOFSROEM. De LEER der REGTVAARDIGHEID DOOR GELOOF in *JEZUS*, beschouwd, in het Licht van Gods woord, als de Hoofdwaarheid des Evangeliums; den grondslag der Protestantsche Kerk in het algemeen, en der Hervormd Gereformeerde in het bijzonder. enz. 1ste Stuk, à *f* 1.

Van des Schrijvers vroegere Werkjes: ONTBOEZEMING OVER DE GODSDIENSTIGE DENKWIJZE; en WAARHEID EN GELOOF, of MIJNE ONTBOEZEMING OPGEHELDERD, zijn nog eenige Exemplaren te bekomen.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.